

Nucleus Juris Canonici

Thenhaven, Bernhard

Coloniæ Agrippinæ, 1739

IX. Ne Sede vacante aliquid innovetur. D. 3. S. 1. El. 1. EC. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63382](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63382)

TITULUS IX.

Ne Sede vacante aliquid innovetur.

1. **H**æc rubrica, quia sensum completum continet, est regula negativè concepta, eique inhærendum, donec de fallentia constet; nam regulariter valet argumentum à rubro perfectum sensum habente. Hoc Titulo statuitur:

2. I. *In Decret. c. 1.* „Episcopali Sede vacante non decet aliquid innovari, cum non fit, qui jus Episcopale tueatur. C. 2. „Cum nusquam inveniatur cautum in jure, quòd Capitulum vacante Sede fungatur Episcopi vice in collationibus Præbendarum, ea vacante non potest dici potestas conferendi Præbendas ad Capitulum per Superioris negligentiam devoluta, cum non fuerit ibi Superior, qui eas possit de facto vel jure conferre. Et C. 3. Reprobantur depositiones testium, qui vacante Ecclesiâ & carente legitimo defensore fuerunt minùs justè recepti.

3. II. *In 6. b. t. c. un.* decernitur: „Si ad Episcopum & Capitulum communiter pertinet collatio Præbendarum, mortuo Episcopo vel suspenso potest Capitulum eas vacantes conferre. Idem „poteft

potest Episcopus, si Capitulum à collatione sit suspensum, vel singuli Canonici sint excommunicati. Cùm verò ad solum Episcopum pertinet collatio, cum consilio licet & consensu Capituli, defuncto Episcopo vel suspensio Capitulum illa conferre non potest, nisi Episcopus in petenda relaxatione suspensionis fuerit in mora culpabili; ubi autem collatio ad aliquem cum consilio Episcopi pertinet, isque mortuus sit vel in remotis agat, cùm consilium tunc nequeat peti ab illo, non est vacantis beneficii collatio differenda.

4. Circa hæc observant DD. Regulam generalem, quòd Capitulum Sede vacante succedat Episcopo in omnibus tam temporalibus, quàm spiritualibus, quæ sunt suæ jurisdictionis ordinariæ, demptis casibus in jure expressis; sic nihil potest in præjudicium Ecclesiæ, v. g. alienando illius bona, (quia licet possit tunc meliorem facere Ecclesiæ conditionem acquirendo bona, deteriore non potest) vel in præjudicium Prælati successoris, v. g. per Capitulationes, quas varii Pontifices, signanter INNOC. XII. in Constit. *Ecclesiæ Catholicæ*, data 1695. estò juramento vallatas, decernunt nullius roboris esse vel momenti, neminèmq; ad earum obser-

vantiam teneri, ut ex iis nulum jus in Canonicis, aut aliqua obligatio in Episcopo oriatur. Prætereà Sede vacante Capitulum nequit litem super Ecclesiæ bonis & juribus inchoare, aut inchoatam prosequi; neque potest ea, quæ Episcopo non jure ordinario, sed ex speciali privilegio ratione Dignitatis, commissione aut tanquam Sedis Apostolicæ Delegato competunt, v.g. dispensare in impedimentis matrimonii, visitare Monasteria exempta &c. Hinc etiam quamvis Capitulum Sede vac. admittatur ad Comitatus Imperii, non tamen admittitur ad electionem Regis Romanorum, quia hoc speciali jure ratione Dignitatis Archi-Episcopo competit. Nihilominus potest Capitulum Sede vac. exercere ea, quæ sunt jurisdictionis necessariæ, v.g. acceptare Resignationes, præsentatos à patronis instituere, & teste *Leurenio Q. 521.* Si plures sint præsentati, gratificari seu unum præ reliquis instituere. *An autem possit conferre beneficia ob negligentiam Collatoris inferioris ad Episcopum devoluta?* Controvertunt Canonistæ apud *Schmaltzgr. b. t. n. 15.* Aliqui affirmant, eò quòd per hoc nihil juri Episcopali decedat, sed cedat in favorem beneficii, ne diutiùs vacare debeat. Alii negant, eò quòd

jara

jam spectet ad liberam Episcopi collationem.

5. Quænam præter hæc possit Sede vacante Capitulum ejusve Vicarius Capitularis, (intra octo dies à die notæ vacationis, juxta Trident. *sess. 24. de Ref. c. 16.* à Capitulo instituendus, cujus deputatio aliàs ad Metropolitanum devolvitur) fusè tradit Leuren. *in Vicario Episcop. integro Tractatu desuper edito*, ad quem Lectorem remitto.

TITULUS X.

De his, quæ fiunt à Pralato sine consensu Capituli.

1. Episcopus vel Prælatus ex dispositione juris quandoque tenetur adhibere consilium Capituli vel alterius, etiam sub nullitate actûs, isto non adhibito, quamvis illud sequi non teneatur; nisi sit consilium reverentiæ, quod quandoque pro consensu accipitur, v. g. dum dicitur: Ne quis *inconsulto Episcopo* beneficium dimittat, ut notat *Reiffenst. b. t. n. 5.* quandoque teneri petere consensum Capituli seu majoris partis, sine quo actus est invalidus; nam *in Decret. b. t.* decernitur:

2. C. I. „Irrita erit Episcoporum donatio, vel venditio, vel commutatio rei